

UNIVERZITET U BEOGRADU
FILOZOFSKI FAKULTET
IZBORNOM VEĆU

Odlukom Izbornog veća Filozofskog fakulteta u Beogradu od godine izabrani smo za članove stručne komisije za pripremu referata o kandidatima prijavljenim na konkurs i predlaganje kandidata za izbor u zvanje **redovnog profesora** za užu naučnu oblast ETNOLOGIJA I ANTROPOLOGIJA s težištem istraživanja na: etnološke i antropološke teorije, istorija etnologije i antropologije

Na konkursu objavljenom u listu „Poslovi“ broj 471, od 27. 06. 2012. godine prijavio se kandidat- dr Aleksandar Bošković. Komisija je pregledala sva dokumenta i radove kandidata i podnosi Izbornom veću Filozofskog fakulteta u Beogradu sledeći

I Z V E Š T A J

Aleksandar Bošković rođen je 5. juna 1962. godine u Zemunu. Nakon završene srednje škole, upisao je studije filozofije na Filozofskom fakultetu u Beogradu 1981. godine (studije započeo oktoba 1982.) i diplomirao 1990. Nakon diplomiranja, Bošković odlazi na posdiplomske studije na Tulejn Univerzitet u Nju Orleansu (SAD), gde na Odeljenju za antropologiju aprila 1993. brani magistarski rad *William Robertson Smith and the anthropological study of myth*. U ovom periodu bavi se istraživanjima kultura mezoameričkih Indijanaca, pre svega Maja (u Gvatemali, 1991.). 1993 odlazi na doktorske studije na Univerzitet Sent Endrjus u Škotskoj (Velika Britanija), gde je takođe bio zapsolen i kao asistent (saradnik u nastavi). Aleksandar Bošković je odbranio dokrat na Oeljenju za socijalnu antropologiju Univerziteta Sent Endrjus 1. novembra 1996, sa temom *Constructing gender in contemporary anthropology*.

Od 1998. predaje na Fakultetu društvenih nauka (Fakulteta za društvene vede) Univerziteta u Ljubljani. Oktobra 1998 izabran je za gostujućeg profesora evropske etnologije na Univerzitetu u Braziliji, gde predaje do 2001. Od 2001. do 2003. je na postdoktorskim studijama na Univerzitetu Vitvatersrand u Južnoj Africi. Od 2003. do

2006, Bošković predaje na Odeljenju za socijalnu antropologiju Rouds Univerziteta u Greemstaunu, takođe u Južnoj Africi.

Bošković je izabran u zvanje **višeg naučnog saradnika** u Institutu za filozofiju i društvenu teoriju u Beogradu, 2003. Od 1. jula 2003, zaposlen je u Institutu društvenih nauka u Beogradu, gde je 2008. izabran u zvanje **naučnog savetnika**, a od maja 2009. je i upravnik Centra za politikološka istraživanja i javno mnjenje ovog Instituta. Od 12. oktobra 2010. je član Interdisciplinarnog naučnog odbora za unapređenje donošenja državnih odluka i afirmaciju nacionalnog identiteta.

Od oktobra 2009, Bošković je angažovan kao profesor sa 1/3 radnog vremena na Odeljenju za etnologiju i antropologiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu.

Naučnoistraživački rad kandidata

Od izbora u sadašnje zvanje, prof. dr Aleksandar Bošković je objavio više naučnih radova, u zemlji i inostranstvu, kao i samostalnu monografiju, *Kratak uvod u antropologiju*, koja predstavlja rezultat originalnog istraživačkog napora. U njoj, autor analizira razvoj antropoloških teorija i shvatanje antropologije kroz istoriju, uzimajući u obzir različite pravce u kojima se ova naučna disciplina razvijala tokom poslednjih 140 godina. Posebna pažnja je posvećena takozvanim „perifernim“ antropološkim tradicijama, pre svega onima u Brazilu i Južnoj Africi, i njihovim uticajima na razvoj različitih teorijskih pravaca. Razvoj ovih antropologija je i predmet knjige koju je Bošković priredio za uglednog antropološkog izdavača, Berghahn Books, *Other People's Anthropologies: Ethnographic Practice on the Margins*. Ova knjiga je postigla zapažen međunarodni uspeh, i već je postala deo obavezne literature na Univerzitetima u Kembridžu, Sent Endrjusu, Bolonji, kao i na LSE-ju i Harvardu, kao primer za studije koje se nazivaju „svetskim antropologijama“.

Bošković je bio i priređivač knjige (zajedno sa Jelenom Jablanov Maksimović) sa međunarodne konferencije koju je organizovao uz podršku fondacije Konrad Adenauer, *Međuetnički odnosi u funkciji pomirenja*, kao i jedan od autora studije (sa Suzanom Ignjatović, Dragomirom Pantićem and Zoranom Pavlovićem) *Građanke i građani Srbije o rodnoj ravnopravnosti. Javno mnjenje Srbije o rodnoj ravnopravnosti*. Priredio je i

poseban broj časopisa *Kultura* (dvobroj, 118/119), posvećen radu američkog antropologa Kliforda Gerca.

U poslednjih pet godina, prof. dr Aleksandar Bošković je objavio 33 naučna rada u zemlji i inostranstvu i učestvovao sa radovima na devet međunarodnih skupova u SAD, Velikoj Britaniji, Hrvatskoj, Italiji, Sloveniji, Švedskoj, Grčkoj, Portugalu, Francuskoj i Srbiji. Učestvovao je sa referatom (uvodnim izlaganjem) i na jednom naučnom skupu u Srbiji. Takođe je organizovao nekoliko panela na naučnim konferencijama i naučni skup o etnologijama i antropologijama jugoistočne Evrope (zajedno sa prof. dr Krisom Hanom) u Maks Plank institutu, u Nemačkoj.

U ovom periodu, Bošković je održao i više gostujućih predavanja, na Univerzitetima u Kembridžu, Sent Endrjusu, Minsteru, Aberdinu, Oslu, Vanderbiltu, Koledžu Vilijem i Meri, Zagrebu i na Brunelu, kao i 113. Gelnerov seminar u Pragu.

U radu „The trouble with multiculturalism (Multiculturalism, Norwegian style)“, Aleksandar Bošković se bavi specifičnim poimanjem multikulturalizma u određenoj državi (Norveškoj), kao i posledicama koje ovakvo shvatanje donosi. U retrospektivi, ovaj tekst je dodatno zanimljiv s obzirom na prošlogodišnje tragične događaje u Oslu.

U tekstu „Vek Levi-Strosa“, Bošković se bavio značajem rada velikog francuskog antropologa i njegovim uticajima na savremenu antropološku teoriju, posebno od sredine 1950-tih, pa do 1980-tih godina.

Poglavlje „*Pojam javnog mnjenja u “tradicionalnim zajednicama”*“, predstavlja sintezu istraživanja o javnom mnjenju, od prvog teksta Margaret Mid, i sa posebnim akcentom na rad ove uticajne antropologinje. Ovaj tekst nudi i načine za razumevanje odnosa između takozvanih „razvijenih“ i „primitivnih“ zajednica, kao i posledice upotrebe ovakvih dihotomija.

Dihotomije i stereotipi su i bar delimično predmet poglavlja „*We are all indigenous now: Culture vs Nature in representations of the Balkans*“, objavljenog u knjizi posvećenoj velikom britanskom antropologu Adamu Kuperu. U ovom tekstu je posebna pažnja posvećena problemima *predstavljanja drugoga i drugačijeg*, ali ne samo

od strane predstavnika etničkih grupa sa Balkana, već i antropologa koji su pisali o Balkanu, pa se autor pomalo ironično tu poziva i na Kuperovu knjigu *The Invention of Primitive Society*.

Problemi predstavljanja drugog i drugačijeg su delom i posledica autorovog višedecenisjkog interesovanja za mit. Tako se u tekstu „*Mit, politika i ideologija: neke teorijske pretpostavke*”, Bošković bavi teorijskim i istorijskim poimanjima mita i mitskog. Auto je u ovom radu posebno insistirao na razumevanju opusa četiri uticajna autora koji su pisali o mitu: Sigmunda Frojda, Ernsta Kasirera, Džozefa Kembela i Mirče Elijadea. Ovo razumevanje je značajno kako zbog teorijskog, tako i zbog konkretnog političkog konteksta u kome su ovi autori delovali.

Konkretan razvoj drugih antropoloških tradicija na primeru Južne Afrike, kao i predrasuda koje su istraživači do sada imali prema različitim teorijskim pravcima, obrađen je u koautorskom tekstu (sa Ilanom van Vajk) „*Troubles with identity: South African anthropology, 1921-2005* “. Ovaj tekst predstavlja prvi pokušaj da se istorija južnoafričke antropologije i etnologije sagleda u širem kontekstu, bez ideoloških predrasuda.

U tekstu „*Liberalizam, pragmatizam i zdrav razum*“ autor je posvetio posebnu pažnju nekim ključnim političkim konceptima, kao i njihovom značenju u društvenim naukama i za društvene nauke – pre svega antropologiju. Bošković kritički analizira koncept liberalizma i nastoji da objasni primenljivost određenih liberalnih shvatanja i ideja i u Srbiji.

Aleksandar Bošković se u tekst „*Jezik, razlike, politike*“ ponovo bavio nekim temama vezanim za odnose među polovima, sada u kontekstu upotrebe jezika. Ovaj tekst je ukazao i na potrebu jasnijeg definisanja tzv. „jezičke politike“ u Srbiji.

U radu „*The question of morality: ‘The Starry Heavens Above Me’ and everyday life in the Balkans*“, autor se bavi pitanjem morala i moralnosti, pre svega u situacijama kada treba raspravljati o moralnosti onih koje smatramo „dobrim momcima“, Tu se otvaraju i neka potencijalno neprijatna pitanja za antropologe tomom njihovih istraživanja – pre svega u vezi zauzimanja određenih stavova (što svi rade, ali retko ko

priznaje) i mogućnosti donošenja specifičnih *vrednosno neutralnih* zaključaka (veberovski ideal koji u praksi deluje daleko komplikovanije nego u teoriji).

Aleksandar Bošković je rukovodio međunarodnim projektom *Other People's Anthropologies*, koji je Rouds Univerzitet u Greemstaunu (Južna Afrika) realizovao između 2003. i 2005. godine. Radio je i na projektu Instituta društvenih nauka „Demokratski modeli unapređivanja društvene kohezije, tolerancije, ljudskih prava i privrednog razvitka u političkim i institucionalnim procesima evropskih integracija Srbije“ (149017), koji je finansiralo Ministarstvo nauke i zaštite životne sredine Republike Srbije. Sarađivao je na projektu CULCOM u Norveškoj (2008), a od 2006. sarađuje sa Maks Plank institutom za socijalnu antropologiju u Nemačkoj.

Od 2011. rukovodi interdisciplinarnim projektom „Društvene transformacije u procesu evropskih integracija – multidisciplinarni pristup“, gde je angažovano 25 istraživača iz Srbije, Australije, Crne Gore i Norveške, a koji finansira Ministarstvo za obrazovanje i nauku Republike Srbije, za period od 2011-2015. godine.

Angažovanje kandidata u razvoju nastave i drugih delatnosti Fakulteta i Univerziteta

Prof. dr Aleksandar Bošković od 2009. predaje sa trećinom radnog vremena na Odeljenju za etnologiju i antropologiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Na osnovnim studijama, predavao je *Istoriju etnologije i antropologije, Uvod u etnološke i antropološke teorije i Metodologiju etnologije i antropologije*. Na doktorskim studijama, od oktobra 2010, predaje kurs *Istorija Antropologije* (izborni predmet, treći semestar studija).

Njegovo vođenje nastave odlikuje se upotrebom najsavremenijih nastavnih pomagala, pre svega upotrebom vizuelnih materijala i filmova, kao i podsticanjem samostalnog studentskog rada. Učestvovao je u više komisija za izbor u viša nastavna i naučna zvanja. Na svim univerzitetima na kojima je do sada predavao, studenti su izrazito visoko evaluirali njegov nastavnički rad.

Učešće u stručnim organizacijama i drugim delatnostima od značaja za razvoj naučne oblasti i Fakulteta i Univerziteta

Dr Aleksandar Bošković je član izdavačkog saveta časopisa *Antropologija*, kao i časopisa *AFRIKA: Studije umetnosti i kulture*, koji izdaje Muzej afričke umetnosti u Beogradu. Član je *Kraljevskog antropološkog instituta (RAI)*, *Asocijacije socijalnih antropologa Komonvelta (ASA)*, kao i *Evropske asocijacije socijalnih antropologa (EASA)*. Od juna 2012. godine član je i Uredivačkog saveta *Kraljevskog antropološkog instituta*. Takođe je angažovan i u Komisiji za teorijsku antropologiju (COTA) *Međunarodne unije antropoloških i etnoloških nauka (IUAES)*.

Bio je angažovan i na evaluaciji programa antropologije na britanskim univerzitetima (*Research Assessment Exercise*, 2007), a recenzira radove za više vodećih međunarodnih časopisa, među kojima su i *Journal of the Royal Anthropological Institute*, *Current Anthropology* i *Anthropology Today*.

Aleksandar Bošković ispunjava uslove predviđene Kriterijumima za sticanje zvanja nastavnika na Univerzitetu u Beogradu s obzirom na to da u poslednjih 5 godina ima ostvarena **62 boda**.

2010 Kratak uvod u antropologiju. Zagreb: Jesenski i Turk. 227 str, ilustracije, bibliografija, indeks. ISBN: 978-953-222-369-9.

R 13 5

-
1. **2011 Ratko Mladić: Relativism, myth and reality.** *Anthropology Today* 27(4): 1-3.

R 51 5

-
2. **2010 Liberalizam, pragmatizam i zdrav razum.** *Kultura polisa* 13/14, str. 145-163.

R 61 3

-
2. **2010 We are all indigenous now: Culture vs Nature in**

4

	representations of the Balkans. In: Deborah James, Evie Place and Christina Toren (eds.), <i>Culture Wars: Context, Models, and Anthropologists' Accounts</i> , pp. 86-96. New York and Oxford: Berghahn Books.	R 21	
4.	2008 Anthropology in unlikely places: Yugoslav ethnology between the past and the future. In: Aleksandar Bošković (ed.), <i>Other People's Anthropologies: Anthropological Practice on the Margins</i> , pp. 156-168. New York and Oxford: Berghahn Books.	R 21	4
3	2008 (sa Thomasom Hyllandom Eriksenom) Introduction: Other People's Anthropologies. In: Aleksandar Bošković (ed.), <i>Other People's Anthropologies: Anthropological Practice on the Margins</i> , pp. 1-19. New York and Oxford: Berghahn Books.	R 21	4
4	2007 On ghosts and mirrors: For an anthropology of difference. In: Agata Rogoś (ed.), <i>Artist in Wonderland</i> , pp. 98-111. Gdansk: Baltic Sea Cultural Centre.	R 21	4
5	2010 Međuetnički odnosi – perspektive i ograničenja. In: Aleksandar Bošković and Jelena Jablanov Maksimović (eds.), <i>Međuetnički odnosi u funkciji pomirenja</i> , str. 191-198. Beograd: Konrad Adenauer Stiftung i Centar za politikološka istraživanja i javno mnjenje.	R 23	1
6	2010 Mit, politika i ideologija: neke teorijske pretpostavke. U: Darko Gavrilović (ed.), <i>Facing the Past, Searching for the Future: The History of Yugoslavia in the 20th Century</i> , str. 11-26. Sremska Kamenica: Faculty of European Legal-Political Studies i The Hague: Institute for Historical Justice and Reconciliation.	R 23	1
7	2009 Pojam javnog mnjenja u "tradicionalnim zajednicama." U: Dragomir Pantić (ed.), <i>Glas naroda. Rasprave o javnom mnjenju</i> , str. 63-73. Beograd: Institut društvenih nauka.	R23	1
8.	2007 Nacionalizam kao sudbina: neki stavovi srpskih intelektualaca o raspadu Jugoslavije. U: Mirjana Rašević i Zorica Mršević (prir.), <i>Pomeramo granice</i> , str. 67-80. Beograd: Institut društvenih nauka.	R 23	1
9	2008 Escape from poverty: Obstacles preventing NGOs from becoming fully fledged service providers in the area of social protection in Serbia. <i>Stanovništvo</i> XLVI(1): 71-87.	R 52	3
10	2009 Vek Levi-Strosa. <i>Glasnik Etnografskog instituta SANU</i> 55(1): 260-269.	R 52	3

<hr/>			
11	2007 Mezi etnologii a antropologii: perspektivy z bývalé Jugoslávie. <i>Czech Sociological Review</i> 43(1): 155-160.	R 52	3
<hr/>			
12	2007 (sa Ilanom van Wyk) Troubles with identity: South African anthropology, 1921-2005. <i>Anthropological Yearbook of European Cultures</i> 16: 147-156.	R 52	3
<hr/>			
13	2010 (priredio, sa Jelenom Jablanov Maksimović) Međuetnički odnosi u funkciji pomirenja. Beograd: Konrad Adenauer Stiftung i Centar za politikološka istraživanja i javno mnjenje IDN. 202 str. ISBN 978-86-86661-44-9	R 34	2
<hr/>			
14	2008 (editor) Other People's Anthropologies: Ethnographic Practice on the Margins. Oxford and New York: Berghahn. 240 pp, maps, bibliography, index. ISBN 978-1-84545-398-5 (cloth); ISBN 978-1-84545-702-0	R 34	2
<hr/>			
15	2008 (izabrao i priredio) Kliford Gerc. <i>Kultura</i> (Beograd), broj 118-119, str. 1- 220.	R 34	2
<hr/>			
16	2010 Jezik, razlike, politike. U: Jelena Filipović et al., <i>Okrugli sto na temu rodno osetljivih jezičkih politika</i>, str. 75-81. Beograd: Ministarstvo rada i socijalne politike.	R 65	0,5
<hr/>			
17	2010 Zarobljeni identiteti: između “Balkana” i “Evrope”. U: Drago Roksandić i Ivana Cvijović Javorina (eds.), <i>Desničini susreti 2005.-2008. Zbornik radova</i> , str. 202-213. Zagreb: Plejada i Filozofski fakultet u Zagrebu.	R 65	0,5
<hr/>			
18	2010 Mit, politika i ideologija: neke teorijske pretpostavke. U: Darko Gavrilović (ed.), <i>Facing the Past, Searching for the Future: The History of Yugoslavia in the 20th Century</i> , str. 11-26. Sremska Kamenica: Faculty of European Legal-Political Studies i The Hague: Institute for Historical Justice and Reconciliation.	R 65	0,5
<hr/>			
19	2007 Andrews, E. Wyllys, and William L. Fash (eds), <i>Copán: The History of an Ancient Maya Kingdom</i>, Santa Fe, 2005. <i>Anthropos</i> 102: 245.	R 63	1
<hr/>			
20	2007 Rihtman-Auguštin, Dunja, <i>Ethnology, Myth and Politics: Anthropologizing Croatian Ethnology</i>, edited by Jasna Čapo-Žmegač, Aldershot, 2004. <i>Anthropos</i> 102(4-6): 643-644.	R 63	1
<hr/>			
21	2009 Grant, Bruce, and Lale Yalçin-Heckmann (eds.), <i>Caucasus Paradigms: Anthropologies, Histories and the Making of a World Area</i>, Münster, 2007. <i>Anthropos</i> 104 (4-6): 590.	R 63	1
<hr/>			
22	2009 Hunt, Robert C., <i>Beyond Relativism: Rethinking Comparability in Cultural Anthropology</i>, Lanham, 2007. <i>Journal of the Royal Anthropological Institute</i> 15(4): 878-879.	R 63	1
<hr/>			
23	2010 Rabinow, Paul, <i>Marking Time: On the Anthropology of the Contemporary</i>, Princeton, 2008. <i>Social Anthropology</i> 18(1): 103-105.	R 63	1
<hr/>			
24	2010 Parkin, David & Stanley Uljaszek (eds.), <i>Holistic Anthropology: Emergence and Convergence</i>, Oxford, 2007. <i>Journal</i>	R 63	1
<hr/>			

	<i>of the Royal Anthropological Institute</i> (N.S.) 16(1): 200-201.		
25	2010 Pine, Frances, and João de Pina-Cabral (eds.), <i>On the Margins of Religion</i>, Oxford, 2008. <i>Social Anthropology</i> 18(3): 372-373.	R 63	1
26	2011 Gamio, Manuel, <i>Forjando patria (pro nacionalismo)</i> (Forging a Nation), translated and edited by Fernando Armstrong-Fumero, Boulder, 2010. <i>Journal of the Royal Anthropological Institute</i> (N.S.) 17(1): 187.	R 63	1
27	2011 Stølen, Kristi Anne, <i>Guatemalans in the Aftermath of Violence: The Refugees Return</i>, Philadelphia, 2007. <i>Journal of the Royal Anthropological Institute</i> (N.S.) 17(1): 218-219.	R 63	1
28	2011 De Heusch, Luc, <i>Pouvoir et religion (Pour reconcilier l'Histoire et l'anthropologie)</i>, Paris, 2009. <i>Social Anthropology</i> 19(3): 344-346.	R 63	1
29	2012 Jöhler, Reinhard, Christian Marchetti and Monique Scheer (eds.), <i>Doing Anthropology in Wartime and War Zones: World War I and the Cultural Sciences in Europe</i>, Bielefeld 2009. <i>Anthropos</i> 107(1): 272-273.	R 63	1
30	Leksikografske odrednice u Aljoša Mimica i Marija Bogdanović, prir., <i>Rečnik sociologije</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 2007. 10 odrednica - 1 autorski tabak.	R 66	1
	Pri izboru u nastavnička zvanja u području tzv. „nacionalnih nauka“ primenjuje se samo norma koja se odnosi na ukupan koeficijent kompetentnosti, a ne i norma u pogledu njegove unutrašnje strukture.		

Imajući u vidu zaista uspešne rezultate u svim sferama rada univerzitetskih nastavnika-nastavu, naučno-istraživačku delatnost i angažovanost u funkcionisanju matične visokoškolske ustanove - kao i Kriterijume za sticanje zvanja nastavnika na Univerzitetu u Beogradu, predlažemo Izbornom veću Filozofskog fakulteta da dr **Aleksandra Boškovića izabere u zvanje redovnog profesora** za užu naučnu oblast Etnologija i antropologija, sa težištem istraživanja: etnološke i antropološke teorije, istorija etnologije i antropologije.

dr Ivan Kovačević

redovni profesor Filozofskog fakulteta

dr Bojan Žikić

redovni profesor Filozofskog fakulteta

dr Thomas Hylland Eriksen,

redovni profesor Univerziteta u Oslu